64 28. maí. **Brjef landshöfðingja** *til verzlunarstjóra Pjeturs Sæmundssonar á Blönduósi* **um að póstmeistaranum í Reykjavík sje skylt að veita seðlum landsbankans móttöku sem borgun fyrir póstávísanir.** — Útaf fyrirspurn yðar í brjefi dagsettu 1. þ. m. vil jeg tjá yður, að með því að svo er fyrir mælt í lögum 18. september f á. um stofnun landsbanka, 4. gr., að seðlar þeir, sem getur um í 2. og 3. gr. skuli gjaldgengir í landssjóð og aðra almannasjóði hjer á landi og sjeu hjer manna á milli löglegur gjaldeyrir með fullu ákvæðisverði, þá er póstmeistaranum í Reykjavík skylt að veita seðlum þessum móttöku sem borgun fyrir póstávísanir til Danmerkur og útlanda á sama hátt, sem dönskum gull- og silfurpeningum.

65 5. júní.

Reglugjörð

fyrir

landsbankann í Reykjavík.

I. kafli.

Um stjórn landsbankans.

1. gr.

Samkvæmt lögum um stofnun landsbanka 18. septbr. 1885, 19. gr., skal bankanum stjórnað af 1 framkvæmdarstjóra og 2 gæzlustjórum. Framkvæmdarstjóri skal annast dagleg störf bankans og stýra þeim. Gæzlustjórarnir eiga að hafa umsjón með, að lögunum um landsbankann sje fylgt, og farið sje eptir ákvörðunum þeim, sem settar eru í þessari reglugjörð; er þeim því ekki að eins heimilt, hvenær sem er, að vera við staddir í bankanum til þess að hafa eptirlit með störfunum þar, heldur einnig skylt, svo opt sem þörf er á, og sjerstaklega þegar framkvæmdarstjóri kveður til, að eiga fund með honum til þess að ræða þau málefni, sem snerta bankann, er framkvæmdarstjóri óskar álits þeirra um, og ásamt honum að gjöra út um þau, svo sem um, hvort lán skuli veita, og með hverjum skilmálum, o. fl.

2. gr.

Bankastjórnin á að gæta þess, að endurskoðun framfari að minnsta kosti mánaðarlega, til þess að flýta fyrir úrskurði á ársreikningnum, og til þess að hann verði sem fyrst birtur.

3. gr.

Bankastjórnin skal hafa eptirlit með bókfærslunni og gjaldkerastörfunum, og að minnsta kosti einu sinni á mánuði hverjum kynna sjer, hvort sjóður sá, sem fjehirði einum er trúað fyrir, sje jafnmikill og í bókunum segir. Framkvæmdarstjóra er auðvitað einnig einum saman heimilt að hafa eptirlit með þeim, svo opt sem hann vill.

4. gr. 65

Bankastjórnin ákveður vinnutíma bankans, og skal annast um, að almenningi verði 5. júní.
birt, hvenær bankinn sje opinn. Framkvæmdarstjóri skal ávallt vera viðstaddur á meðan á vinnutímanum stendur. Annar gæzlustjóranna skal og allajafna vera viðstaddur.

5. gr.

Á aðalpeningahirzlu bankans skal læsingin vera þannig gjörð, að ekki verði henni lokið upp nema með 2 lyklum, sem ekki eru eins. Hefur framkvæmdarstjóri annan lykilinn, en fjehirðir hinn, og verða þeir því ávallt báðir að vera við, þegar hún er opnuð. Þegar eitthvað er tekið úr sjóði eða í hann látið, skal það ritað í bók, sem til þess er ætluð. Skal fjehirðir rita nafn sitt undir, ef úr sjóði er tekið, en framkvæmdarstjóri, ef í hann er látið.

6. gr.

Fjehirði skal fengin önnur fjárhirzla, er hann skal geyma í það fje, sem honum er fengið til daglegra þarfa, og hefir hann einn lykilinn eða lyklana að henni.

7. gr.

Láta skal allar bækur og áríðandi skjöl bankans, þegar störfum er hætt á daginn, inn í hinar læstu peningahirzlur. Bækur bókarans skulu geymdar í þeirri eða þeim fjárhirzlum, sem framkvæmdarstjóri hefur annan lykilinn að.

8. gr.

Þegar bankastjórarnir eiga fund með sjer, skal rita það, sem þar gjörist, í bók, sem til þess er ætluð. Rísi ágreiningur milli þeirra um eitthvert málefni, ræður atkvæðafjöldi. Þó má framkvæmdarstjóri, ef hann álítur, að einhver ákvörðun gæzlustjóranna sje þannig löguð, að bankinn geti beðið tjón af, láta farast fyrir að framkvæma hana; en hann má aldrei framkvæma neitt það, er báðir gæzlustjórarnir hafa neitað að leggja samþykki sitt á.

9. gr.

Starfsmenn bankans eru skyldir til að hlýða boðum ekki að eins bankastjórnarinnar í heild sinni, heldur einnig framkvæmdarstjórans eins. Þeir skulu vinna bankastjórninni eið að því, að þeir með árvekni og samvizkusemi skuli gegna störfum þeim, sem þeim eru falin, og ekki gjöra neinum út í frá kunnugt um málefni bankans, nje segja frá um viðskipti einstakra manna við hann.

10. gr.

Reikningsár landsbankans nær frá 1. janúar til 31. desbr. Eptir nýár skal semja ársreikninginn; skal hann vera fullbúinn fyrir 15. marz ár hvert og sendur landshöfðingja.

65
5. júní

II. kafli.

Um störf landsbankans.

11. gr.

Bankinn veitir lán gegn tryggingu í fasteign, þó ekki gegn tryggingu í húsum, nema í Reykjavík, og ávallt gegn 1. veðrjetti.

12. gr.

Til þess að menn geti fengið lán úr landsbankanum gegn fasteignarveði, verða menn að fullnægja þeim skilmálum, er nú skal greina:

a. Láta virða eignina til peninga af 2 óvilhöllum, kunnugum, dómkvöddum mönnum. Skal eigninni nákvæmlega lýst í virðingargjörðinni, og þess getið, hver hús sjeu á eigninni, sje það jörð, og hvað þau sjeu virt út af fyrir sig; einnig skal í henni tekið fram, hvert afgjald sje af jörðinni, og hafi jörðin nýlega gengið að kaupum og sölum, hvað gefið hafi verið fyrir hana.
b. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt afsals- og veðbrjefabókunum um, hvort nokkur veðskuld eða önnur eignarbönd liggi á eigninni, og hver þau sjeu.
c. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt embættisbókum hans um, að hlutaðeigandi hafi þinglesna heimild að fasteigninni, eða, sje það ekki unnt, þá vottorð hans um, að eignin sje vitanlega eign hans.

13. gr.

Landsbankinn lánar fje gegn sjálfskuldarábyrgð, þó því að eins, að ábyrgðarmennirnir sjeu búsettir í Reykjavík eða í nágrenni við hana.

14. gr.

Landsbankinn lánar fje gegn handveði. En meðan bankinn ekki hefur húsnæði, sem með öllu er óhætt fyrir eldsvoða, tekur hann ekki til sín annað handveð en arðberandi verðbrjef.

15. gr.

Um önnur störf, er bankinn getur haft á hendi, vísast til 6. gr. laga um stofnun landsbanka. Að því snertir viðtöku peninga sem innlán eða með sparisjóðskjörum, munu settar sjerstakar auka-ákvarðanir við reglugjörð þessa, þegar bankastjórnin sjer sjer fært að fást við það starf.

16. gr.

Bankinn lánar ekki minni upphæð en 50 krónur.

17. gr.

Bankinn getur heimtað 1 árs vexti fyrirfram af lánum þeim, sem hann veitir.

18. gr.

Það er á valdi bankastjórnarinnar, hversu mikið hún vill lána að tiltölu við virðing-

arverð veðsins, en hún lánar þó að öllum jafnaði ekki nema helming virðingarverðs, og engu sinni meir en $^2/_3$ þess. 65 5. júní.

19. gr.

Þeir, sem vilja fá lán úr bankanum, skulu beiðast þess brjeflega, og geta þeir fengið prentuð eyðublöð undir slík brjef ókeypis í bankanum.

20. gr.

Svar bankastjórnarinnar upp á slíka beiðni verður að eins gefið munnlega, og getur enginn, sem synjað er um lán, heimtað, að honum sje gjörð grein fyrir, hverjar ástæður sjeu til synjunarinnar.

21. gr.

Ekki eiga menn heimtingu á, að fje það, sem bankastjórnin hefur ákveðið að veita einhverjum að láni, sje greitt fyr en næsta virka dag bankans eptir að láninu var heitið.

22. gr.

Sjerhver skuldunautur bankans má greiða lán það, er hann hefur fengið, allt eða nokkurn hluta þess, áður gjalddagi sá, sem ákveðinn er í skuldabrjefinu, er kominn; en ekki getur hann heimtað neitt endurgoldið af þeim vöxtum, er hann kann að hafa greitt fyrirfram.

23. gr.

Engum veitist lán úr bankanum um lengri tíma en 10 ár; sjerhvert lán veitist mót afborgun og vöxtum, eptir því sem nánara um semst við bankastjórnina.

24. gr.

Það er á valdi bankastjórnarinnar, hvernig hún hagar bókum sínum og reikningsfærslu; en kosta skal hún kapps um, að haga því þannig, að auðvelt sje og greitt að kynna sjer fjárhag bankans.

25. gr.

Varasjóð má ekki lána út, heldur skal kaupa fyrir hann konungleg skuldabrjef, er á skömmum tíma má koma í peninga.

Í bankastjórninni, Reykjavík 29. maí 1886.

L. E. Sveinbjörnsson. Jón Pjetursson. Eiríkur Briem.

* * *

Reglugjörð þessi samþykkist hjer með.

Landshöfðinginn yfir Íslandi.

Reykjavík, 5. júní 1886.

Magnús Stephensen.